

Tiết 24

- Ôn tập bài hát : Ngày đầu tiên đi học.
- Ôn tập Tập đọc nhạc : TĐN số 7.
- Âm nhạc thường thức : Giới thiệu nhạc sĩ Mô-da.

Âm nhạc thường thức

GIỚI THIỆU NHẠC SĨ MÔ-DA*

Mô-da là một nhạc sĩ thiên tài người Áo ở vào cuối thế kỉ XVIII.

Ba tuổi, Mô-da đã tỏ ra là một thiên tài âm nhạc. Chú có thể lặp lại trên phím đàn tất cả các bản nhạc mà chú đã nghe qua, dù chỉ một lần. Năm tuổi, Mô-da đã sáng tác những điệu nhạc múa và đã biết chơi đàn Cla-vơ-xanh (loại đàn Pi-a-nô cổ), đàn Oóc-gơ và đàn Vi-ô-lông. Sáu tuổi, Mô-da biểu diễn trước khán giả ở Viên - thủ đô nước Áo - nơi được coi là một trung tâm âm nhạc của châu Âu thời đó.

Hoàng đế Frăng I sau khi nghe Mô-da biểu diễn, nói đùa : “Đánh đàn với cả 10 ngón tay chả khó gì, chơi một ngón tay trên phím đàn che kín mới thật đáng ngạc nhiên”. Để trả lời, Mô-da liền biểu diễn bằng một ngón tay trên các phím đàn mà mẹ chú đã che kín lại trước sự khâm phục của mọi người.

Khi 7 tuổi, Mô-da đã cùng với chị gái lúc đó 10 tuổi - cũng là người chơi đàn giỏi, theo cha đi biểu diễn ở hầu khắp các thành phố lớn và thủ đô

* Mô-da (W.A. Mozart : 1756 - 1791) là nhạc sĩ cổ điển nước Áo.

các nước châu Âu, trước các vua chúa. Tại các buổi hoà nhạc kéo dài 2, 3 giờ liền, Mô-da lúc là người biểu diễn đàn Cla-vơ-xanh, lúc là người biểu diễn đàn Vi-ô-lông, lúc lại chơi đàn Oóc-gơ (loại đàn ống rất to thường đặt trong các nhà thờ, gọi là đàn Đại phong cầm).

Ngoài những bản nhạc ứng tác (nghĩ tại chỗ và biểu diễn ngay) do thính giả yêu cầu, chú bé còn hấp dẫn người nghe bằng tài biểu diễn những đoạn nhạc khó bằng một ngón tay trên phím đàn che kín, hoặc lặp lại trên đàn những tiếng chuông, tiếng gỗ cốc pha lê, hoặc lọ hoa. Đồng thời với biểu diễn, những năm sau đó Mô-da còn sáng tác rất nhiều tác phẩm âm nhạc bao gồm cả các thể loại khó, phức tạp nhất như các bản xô-nát, giao hưởng và các vở nhạc kịch ... Tập nhạc của Mô-da sáng tác năm lên 7 tuổi để tặng công chúa nước Pháp được xuất bản ở Pa-ri năm 1763.

Sáng tác và biểu diễn quá nhiều, Mô-da bị ốm nặng 2 lần trong vòng 2 năm. Tuổi nhỏ của Mô-da không chỉ gồm những hoạt động sáng tác và biểu diễn mà còn là những năm học tập nghiêm túc dưới sự hướng dẫn của cha và của các thầy giáo. Ngoài việc nghiên cứu sâu lí thuyết âm nhạc, Mô-da còn học lịch sử, địa lí, số học ... (Số học là môn học Mô-da rất thích đến mức trên cửa, trên tường đâu đâu cũng thấy những con số do Mô-da viết). Môn Ngoại ngữ, đặc biệt là tiếng Ý, Mô-da nói - viết - đọc đều giỏi.

Mô-da xuất hiện là một sự kiện đột xuất trong lịch sử âm nhạc thế giới. Tuy cuộc đời ngắn ngủi (Mô-da mất lúc mới 35 tuổi trong cảnh rất nghèo) nhưng nhạc sĩ đã để lại cho đời số lượng tác phẩm âm nhạc rất lớn với giá trị nghệ thuật đạt tới đỉnh cao chói lọi. Cả thế giới đều biết tên tuổi nhà soạn nhạc vĩ đại này.

CÂU HỎI VÀ BÀI TẬP

1. Luyện tập bài hát *Ngày đầu tiên đi học* và TĐN số 7. Khi hát hoặc đọc nhạc kết hợp đánh nhịp $\frac{3}{4}$.
2. Em kể đôi điều về nhạc sĩ Mô-da.